

PILAR 3

VOSS SPAREBANK

Rekneskapsår	2023
Vedtatt av styret	15.05.2024

INNHALDSFORTEGNELSE

Innleiing	3
Erklæringar	3
Nøkkeltal.....	4
Mål og retningslinjer for risikostyring.....	5
Overordna styring og kontroll av risiko	5
Risikokultur.....	5
Organisering og ansvar.....	5
Styring og kontroll av enkeltrisikoar	6
Godtgjerslepolitikk.....	6
Beslutningsprosess og sammensetjing.....	6
Kvantitative opplysningar om godtgjersle	6

INNLEIING

Dette dokumentet er utarbeidd for å supplera årsrapporten med opplysningar som skal offentleggjerast med heimel i åttande del av kapitalkravsforordninga (CRR).

Finanstilsynet har vurdert at Voss Sparebank skal kategoriserast som eit mindre og ikkje-komplekst føretak. Banken har ikkje utferda eigenkapitalbevis, og skal offentleggjera informasjon på årleg basis.

Mindre og ikkje-komplekse føretak skal offentleggjera informasjon etter krava i CRR artikkel 433b, som er fylgjande opplysningar:

- Artikkel 435 nr. 1, bokstav a), e) og f)
- Artikkel 438 nr. 1, bokstav d)
- Artikkel 450 nr. 1, bokstav a) til d) og h) til j)
- Artikkel 447

I tilfelle der opplysningar ikkje er gitt i dette dokumentet, vert det vist til banken sin årsrapport.

Opplysningar som gjeld kapitaldekning er gitt på konsolidert nivå. Banken konsoliderer eigardelane i Verd Boligkreditt AS (1,00 prosent) og Brage Finans AS (2,26 prosent) for kapitaldekningsføremål. Eignelutane inngår i samarbeidande grupper der det er krav til forholdsmessig konsolidering. Andre opplysningar gjeld for Voss Sparebank åleine.

Pilar 3-rapportar samt års- og kvartalsrapportar vert publisert på heimesida til banken fortløpande. Alle beløp i dokumentet er i heile tusen kroner per 31. desember 2023, med mindre noko anna er presisert.

ERKLÆRINGAR

Styret i Voss Sparebank stiller seg bak dei skildringane som er gitt i dette dokumentet og årsrapport for 2023 om risikostyring og risikoprofil, og gir difor fylgjande erklæringar:

Risikostyringa

Risikostyringa i banken er effektiv og passende sett ut frå banken sin storleik, forretningsmodell og forretningsområde. Risikostyringssystema er tilstrekkelege i forhold til vedteken risikoappetitt, risikoprofil og strategi.

Risikoprofil

Voss Sparebank er ein lokal sparebank med primærmarknaden sin i Voss herad og nærliggjande område. Banken har som strategisk hovudmål å vera ein lønsam og sjølvstendig sparebank. Risikoeksponeringane til banken skal sikra ei sunn og langsiktig avkastning utan at banken vert utsett for risiko som trugar eksistensen verken på kort- eller lang sikt. Banken har hovudvekt på finansiering, sparing og betalingstenester til person- og bedriftsmarknaden. Sjølv om verksemda til Voss Sparebank medfører at banken er eksponert mot ei rekkje risikoar, vurderer styret den samla risikoeksponeringa til banken som låg/moderat, og innanfor risikotoleransen.

Styret har vedteke prinsipp for risikostyringa gjennom ulike styringsdokument. Forretningsmodellen er innretta mot å ta kalkulert kredittisiko, samtidig som andre risikoar i verksemda vert avgrensa til eit forsvarleg nivå gjennom tydelege rammer for plasseringar og finansieringsstruktur. Bankar ynskjer å minimera operasjonell risiko gjennom gode prosessar og kontrollrutinar. Risikotilhøva vert overvaka ved analysar av aktuelle risikoar, med månadleg og kvartalsvis rapportering til styret. Bankens overordna risikoprofil er for alle risikotypar på linje med eller lågare enn den vedteke risikotoleransen styret har vedteke.

NØKKELTAL

Tabell 1: Nøkkeltal Voss Sparebank, konsolidert nivå

EU KM1	Konsolidert nivå	31.12.2023	31.12.2022
	Tilgjengeleg egenkapital (beløp)		
1	Rein kjernekapital	1.024.864	951.578
2	Kjernekapital	1.033.650	957.611
3	Total kapital	1.044.194	967.978
	Risikovekta eksponeringsbeløp		
4	Sum risikovekta eksponeringsbeløp	3.661.915	3.352.731
	Kapitaldekning (i prosent av risikovekta eksponeringsbeløp)		
5	Rein kjernekapitaldekning (%)	28,0 %	28,4 %
6	Kjernekapitaldekning (%)	28,2 %	28,6 %
7	Kapitaldekning (%)	28,5 %	28,9 %
	Tilleggskrav til ansvarleg kapital for å handtera andre risikoar enn risikoen for overdriven gjeldsoppygging (i prosent av risikovekta eksponeringsbeløp)		
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarleg kapital for å handtera andre risikoar enn risikoen for overdriven gjeldsoppygging (%)	2,3 %	0,0 %
EU 7b	: skal bestå av rein kjernekapital (prosentpoeng)	1,3 %	0,0 %
EU 7c	: skal bestå av kjernekapital (prosentpoeng)	1,7 %	0,0 %
EU 7d	Samla SREP-krav til ansvarleg kapital (%)	10,3 %	8,0 %
	Kombinert bufferkrav (i prosent av risikovekta eksponeringsbeløp)		
8	Bevaringsbuffer (%)	2,5 %	2,5 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsett av ein medlemsstat (%)	-	-
9	Føretaksspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (%)	2,5 %	2,0 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (%)	4,5 %	3,0 %
10	Global systemviktighetsbuffer (%)	-	-
EU 10a	Systemviktighetsbuffer (%)	-	-
11	Kombinert bufferkrav (%)	9,5 %	7,5 %
EU 11a	Samla kapitalkrav (%)	19,8 %	15,5 %
12	Tilgjengeleg rein kjernekapital (CET1) etter oppfyljing av samla SREP-krav til ansvarleg kapital (%)	23,5 %	23,9 %
	Uvekta kjernekapitalandel		
13	Sum eksponeringsmål	6.870.478	6.445.081
14	Uvekta kjernekapitalandel (%)	15,0 %	14,9 %
	Tilleggskrav til ansvarleg kapital for å handtera risikoen for overdriven gjeldsoppygging (i prosent av risikovekta eksponeringsbeløp)		
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarleg kapital for å handtera risikoen for overdriven gjeldsoppygging (%)	-	-
EU 14b	: skal bestå av rein kjernekapital (prosentpoeng)	-	-
EU 14c	Samla SREP-krav til uvekta kjernekapitalandel (%)	3,0 %	3,0 %
	Bufferkrav til uvekta kjernekapitalandel og samla krav til uvekta kjernekapitalandel (i prosent av det samla eksponeringsmålet)		
EU 14d	Bufferkrav til uvekta kjernekapitalandel (%)		
EU 14e	Samlet krav til uvektakjernekapitalandel (%)	3,0 %	3,0 %
	Likviditetsreserve		
15	Sum likvide midler av høg kvalitet (HQLA) (vekta verdi – gjennomsnitt)	514.001	570.237
EU 16a	Utbetalningar – sum vekta verdi	310.331	337.868
EU 16b	Innbetalningar – sum vekta verdi	122.326	83.645
16	Sum netto utbetalningar (justert verdi)	188.004	254.223
17	Likviditetsreserve (LCR) (%)	273 %	109 %
	Net Stable Funding Ratio		
18	Sum tilgjengeleg stabil finansiering	5.378.278	5.237.991
19	Sum nødvendig stabil finansiering	4.049.339	3.511.532
20	NSFR (%)	132,8 %	149,2 %

Tabell 2: Risikovekt eksponering Voss Sparebank, konsolidert nivå

EU OV1	Konsolidert nivå	Risikovekta eksponeringsbeløp (RWEAs)		Totalkapitalkrav
		a	b	c
		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
1	Kredittrisiko (ekskludert motpartsrisiko)	3.367.681	3.100.370	269.414
2	standardmetoden	3.367.681	3.100.370	269.414
23	Operasjonell risiko	294.233	232.798	23.539
EU 23a	basismetoden	292.891	230.474	23.431
EU 23b	sjablonmetoden	1.343	2.324	107
24	Beløp under grensa for fråtrekk (250% risikovekt) (Til informasjon)	1.224	516	98
29	Totalt	3.661.915	3.333.168	292.953

Rader som er utelatt i EU OV1, skuldast at verdien er null eller ikkje relevant.

MÅL OG RETNINGSLINJER FOR RISIKOSTYRING

OVERORDNA STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

God risiko- og kapitalstyring er eit av dei mest sentrale verkemidlane i verdiskapinga til banken. Styret i Voss Sparebank har ei målsetjing om at banken sin risikoprofil skal vera låg til moderat.

Banken har etablert risikostrategiar for kvart område med konkretiserte styringsmål og rammer for dei enkelte risikoområda. Relevante måltal vert rapportert til styret månadleg og/eller kvartalsvis.

Risikostrategiane vert revurdert minst årleg. I samband med internkontrollprosessen vert alle delar av banken si verksemd gjennomgått. Med utgangspunkt i risikoen knytt til den enkelte del av verksemda, vert det iverksett nødvendige kontrolltiltak for å gi rimeleg sikkerheit for at arbeidsprosessar og rutinar vert utført innanfor ein akseptabel risiko.

Styringsmål og rammer som er nedfelt i risikostrategiane skal bidra til å sikra lønsemd både på kort- og lang sikt. Føremålet er å unngå for store risikokonsentrasjonar som ved ei ugunstig utvikling kan bidra til å truga bankens lønsemd, likviditet og soliditet.

RISIKOKULTUR

Ein sunn og konsistent risikokultur er grunnmuren i bankens risikostyring. Risikokulturen påverkar avgjerslene til leing og tilsette i det daglege arbeidet og er av vesentleg betydning for den risikoen dei påfører banken.

Banken legg vekt på å byggja ein risikokultur som gjer den enkelte tilsett i stand til å gjera forsvarlege og informerte avgjersler. Risikokulturen skal vera ein integrert del av ulike vedtaksnivå, og skal vera basert på god og heilskapleg forståing av risikoane ein møter på.

Risikokulturen skal og sikra at aller forretningsområde involverer risikostyringsfunksjonen rutinar ved innføring av nye produkt og vesentlege endringar.

ORGANISERING OG ANSVAR

Styret er vald av generalforsamlinga, og har det overordna ansvaret for strategiplanane, under dette å fastsetja overordna rammer og retningslinjer for risikostyringa. Styret skal sjå til at banken har god internkontroll for å oppfylla dei krava som gjeld for verksemda. Inn under dette kjem òg verdigrunnlag og etiske retningslinjer.

Styret har ansvaret for å sikra at banken er tilstrekkeleg kapitalisert ut frå regulatoriske krav, samt å sjå til at banken har ein soliditet og likviditet som er tilstrekkeleg ut frå ønska risiko.

Styret har vidare ansvaret for å fastsetja beredskaps- og kontinuitetsplanar for å sikra at drifta kan vidareførast ved vesentlege uforutsette hendingar.

Styret har valt to av medlemane til risikoutval som førebuande utval for styret i samband med risikotoleranse og risikostrategi, vurdering av kvartalsvise risikorapportar og årleg ICAAP-rapport. Heile styret fungerer som revisjonsutval.

Adm. banksjef har ansvaret for den overordna risikostyringa, at det vert implementert effektive risikostyringssystem, risikostrategiar og at risikoeksponeringa vert overvaka.

Fyrstelinje/avdelingsleiarar har ansvaret for risikostyring og internkontroll innanfor sine ansvarsområde i samsvar med banken sin risikostrategi.

Leiar risikostyring og compliance er ein uavhengig andrelinjefunksjon som har ansvar for kontroll av risiko og risikostyring for alle risikoområde, inkl. risiko for at banken ikkje oppfyller plikter etter lov og forskrift. Funksjonen rapporterer direkte til styret, og kan ikkje avsetjast utan samtykke frå dette.

Eksternrevisor etterprøver om rutinar og retningslinjer blir etterlevd og utarbeider årleg ei uavhengig stadfesting på banken sin ICAAP-dokumentasjon og internkontroll. Voss Sparebank har ikkje internrevisjon.

STYRING OG KONTROLL AV ENKELTRISIKOAR

Det vert vist til følgjande notar i bankens årsrapport for 2022:

Note 4 - Styring av risiko

Note 5 - Kredittrisiko

Note 14 - Likviditetsrisiko

Note 20 - Valutarisiko

Note 22 – Renterisiko

GODTGJERSLEPOLITIKK

BESLUTNINGSPROSESS OG SAMMENSETJING

Alle arbeidstakarane, unnateke øvste leiinga, er omfatta av tariffverket innan finanssektoren. Voss Sparebank har ikkje individuell bonus, men innførte i 2014 kollektiv og lik bonusutbetaling til alle tilsette i høve stillingsprosent. Adm. banksjef er ikkje inkludert i denne ordninga, og har ikkje bonusordning i det heile. Sum bonus er avhengig av oppnådde målsetjingar. Samla bonusutbetaling for året 2023 kom på om lag 0,5 mill. kroner, tilsvarende 22.500 kroner per årsverk. Etter gjeldande forskrift er styret godtgjersleutvalet til banken.

KVANTITATIVE OPPLYSNINGAR OM GODTGJERSLE

Det vert vist til følgjande note i bankens årsrapport for 2023:

Note 25 – Godtgjersle til tillitsvalde og leiande tilsette

Garantert variabel godtgjering og særskilte utbetalingar

Det er ikkje føreteke særskilte utbetalingar i samband med nyttilsetjingar, sluttgodtgjersle eller tildel garantert variabel godtgjersle i 2023.

Utsett godtgjering

Banken har ikkje uteståande godtgjering utover det som følgjer av den generelle bonusordninga til alle tilsette.

Godtgjering over 1 million euro

Ingen personar i banken har godtgjering på over 1 million euro.